

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Štev. 22

Ptuj, 31. avgusta 1919

I. letnik

Naša nova vlada.

Ministerski predsednik Davidovič je sestavil novo vlado ki se opira na demokrate in socialiste. V vladi je toraj zastopana tudi naša Jugoslovanska demokratska stranka, dokim je Jugoslovanski klub z g. Dr. Korošcem na čelu prešla v opozicijo. V novi vladi sedaj ne sodelujejo več skupno vse slovenske stranke, kar je gotovo obžalovati. V seji Naravnega predstavninstva dne 23. t. m. je podal min. predsednik imenom kraljeve vlade izjavo, v koji razvija program nove vlade. Izvajal je, da bo prva skrb državne uprave, vzdržati in poglobiti dragocena prijateljstva, katera je imel naš narod srečo zasnovati tekom vojne in, ki nas vežejo z velikimi predstavniki prave narodne civilizacije in demokracije. Dolžnost vlade bo, z vso doslednostjo braniti državne interese, ki so v popolnem skladu z načeli mednarodne pravice.

Z novimi slovanskimi državami, z republiko Čehoslovaško in Poljsko hočemo bolj in bolj izpopolniti odnošaje tesnega prijateljstva. Pa tudi z Grško in Romunijo mora priti do medsebojnega zaupanja in zblijanja.

Nova vlada bo predložila načrt volilnega zakona, še pred volitvami za konstituanto se izvede reforma občinskega reda in se bodo izvršile občinske volitve. Vlada si je postavila za nalogu, da reši v sporazumu z Naravnim predstavninstvom valutno vprašanje, agrarno reformo, draginjsko vprašanje, demobilizacijo, preskrbo vojnih sirot, invalidov, davek na bogastva, pridobljena v vojni.

Da se uredi valuta, bo najvažnejše, da se čim preje potegnejo iz prometa avstrijske krone, ter, da se zamenjajo z novimi bankovci emisijske banke.

Agrarno vprašanje se bo reševalo po že razglašenih načelih. Vlada bo skrbela, da se hitreje, kakor se je to do sedaj godilo, dožene popolna gotovost in pravna jastnost za vse interesente.

Borbo proti draginji in izsesavanju namerava vlada voditi pred vsem s povzdigo produkcije, potem pa z brezobzirnim zatiranjem sebičnega kopičenja in skrivanja življenskih potrebšin v svrhu osebnega obogatjenja na škodo celokupnosti.

Delovstvu se obeta uvedba 8 urnega delovnega dne, socijalno zavarovanje delavcev proti bolezni, nezgodi, nezmožnosti za delo, starosti in onemoglosti.

Program vlade je, kakor se že vidi iz teh kratkih navedb, zelo obsežen. Da se rešijo te velike naloge, treba bo sodelovanja vseh pošteno mislečih strank.

Vsaka stranka bo morala imeti pred očmi le korist domovine in pozabiti na vse osebnosti. Program nove vlade je gotovo v vsakem oziru tako izvrsten, izvedba vseh programnih točk tako nujno potrebna, da se res čudimo, kako je bilo mogoče, da je vladina izjava bila sprejeta le s pičlo večino. Posebno se čudimo, da je celo g. dr. Korošec mogel glasovati proti vladi. Naše notranje razmere še dolgo niso urejene. Ni čas za strankarski boj, treba je zložnega dela in naj tvori kdorkoli vladno večino.

Pozdravljamo našo novo vlado, sodili jo pa bomo po njenih uspehih.

Poizvedbe o dohodninskih davkih.

Sv. Bolfenk pri Središču ob Dravi.

Več davkoplačalcev v fari sv. Bolfenka pri Središču ob Dravi, t. j. v občinah Kog, Gomila, Jastrebc, Vitan, Lačaves, Vodranci in Godeninci je vložilo proti previsoko odmerjenemu dohodninskemu davku za leto 1918 prizive.

Sedaj se, kakor se to tukaj splošno zna, vršijo zopetna poizvedovanja, koliko se je leta 1917 v vinogradih pridelalo oziroma nabralo. Ta poizvedovanja pa se vršijo zopet tako površno in pomanjkljivo, kakor so se vršila ista prvotno.

Vse kaže, da se vršijo poizvedovanja za odmero davkov po sistemu, ki jih je uporabljala uprava bivše, stare strogopolicijske države Avstrije. Nikakor ne gre, da se poizveduje pri in po ljudeh, ki razmer ne poznajo, ker se pri teh poizvedbah ne samo velikokrat, ampak skoraj vsaj pripeti, da ta ali oni iz hudobije in škodoželjnosti izpove kako neresnico, — kriva pa je velikokrat tudi nevednost. Konec vsega je pa ta, da povzroča odmeritev davkov, ki na podlagi takih površnih in pomanjkljivih poizvedeb nastane, med posestniki — davkoplačevalci nemirno kri.

Davčno okrajno oblastvo v Ptaju se pozivlja oz. naprosi, da odredi, da se vse davka zadevajoče razmere vršijo pod nadzorstvom v te svrhe poslanega uradnika, ter se najzasliši le strogo objektivno misleče može, kajih je dovolj na razpolago. — Dana pa seveda pri teh poizvedbah naj bo zmiraj pričika tudi davkoplačevalcu samemu, da obrazloži to in ono, kar je potrebno, da bo davek odmerjen dejanskim razmeram pravično.

Tukajšnje ljudstvo je voljno plačati pravčno odmerjene davke, — krivice pa nikdo ne more — in ne sme trpeti!

Da bo prej omenjeno bolj razumljivo najsvedoči sledeče:

Enemu bajtarju, katerega bajta je napol podrta, ki ima kakih približno 1000 trt in druga nič, se je za leto 1918 odmeril dohodninski davek od čistih dohodkov po 6000 K — ironija, ki je večje ni, kajti njegova reč vsa in to še pri današnji vse — skozi slabí valuti nikdar in nikoli ni vredna niti 2000 K.

Ta primer menda dovolj jasno osvetljuje površnost in pomanjkljivost poizvedovanj, ki se vršijo v svrhe odmeritve davkov.

V slučaju, da vse ne pomaga nič, se bo prišlo z drugimi sredstvi.

Gospodarstvo.

Razglas. Ministerstvo trgovine in industrije, odsek za upravo neprijateljske imovine, VII., št. 2463, razglaša: Zakon o postopanju z imovino podanikov neprijateljskih držav z dne 17. avgusta 1915, ki se je vsled sklepa ministrskega sveta z dne 5. februarja 1919

razširil na celo kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, obsegava v svojem členu 4 kot imovino tujih podanikov tudi ves gotovi denar, vrednostne papirje in razne denarne prejemke. Vsled tega se v smislu člena 19 in 21 tega zakona nesme ničesar izplačati, kar bi imeli podaniki neprijateljskih držav terjati od posameznikov ali podjetij (domačih, tujih, mešanih), ampak z ozirom na člen 22 zakona postopati po členu 11 tega zakona in izročiti upravi fondov. Zategadelj in pa na podlagi čl. 20 zakona o postopanju z imovino podanikov neprijateljskih držav, čl. 3, 5 in 16 pravilnika za izvedbo tega zakona odrejam, da vse osebe (fizična ali podjetja, bodisi tuja, mešana ali čisto domača) izpolnijo svojo zakonito dolžnost, da namreč vse take dolgove in prejemke ter depozite neprijateljskih podanikov v kakršnikoli obliki takoj prijavijo podrejenemu mu ministrstvu; da nikomur teh oseb ali podjetij ničesar ne izplačajo, bodisi pod katerimkoli naslovom, ampak denar potom tega ministrstva polož v depozit upravi fondov; samo tako se osvobode svoje obveznosti napram njim, Kdor bi postopal nasprotno, bi ga zadele vse posledice člena 21 zakona o postopanju z imovino podanikov neprijateljskih držav.

Minister trgovine in industrije: dr. V. S. Veljković l. r. — Ta odredba se razglaša v področju deželne vlade za Slovenijo, s pripombo, da se prijave pošiljajo podpisanim oddelku in denar nalaga potom tega oddelka pri Deželnini banki v Ljubljani. V Ljubljani, dne 12. avgusta 1919. — Deželna vlada za Slovenijo. Oddelek za trgovino in obrt: dr. Marn l. r.

Izvoz iz Jugoslavije. Odslej se sme glasom odredbe C. U. 8493, dne 16. avgusta 1919 Centralne uprave izvažati iz naše države le proti zdravi valuti. Ta omejitev velja tudi za vino, žganje jabolčnik, koruzne storže in vinske drože, kateri predmeti so se doslej glasom odredbe C. U. 4819, 25. junija 1919 Centralne uprave lahko izvažali proti plačilu izvozne pristojbine brez omejitve glede valute. Izvoz medu, lanenega semena, malin in drugega jagodičja pa je sploh prepovedan.

Velikanska množina sadja. V Prekmurju se nahajajo velikanske množine sadja. Kakih 100 do 200 vagonov je zgodnega in bi se moralno že kmalu spraviti. Popreje se je izvažalo sadje na Ogrsko pa tudi v Nem. Avstrijo. Ker je izvoz iz Prekmurja v te kraje sedaj popolnoma ukinjen, trpeli bi Prekmurci velikankso škodo, ako bi ne mogli prodati sadja, ker za napravo sadjovca jim primanjkuje posode.

Živinski sejmi v Mariboru, kateri so radi slinovke in vojskih razmer popolnoma ponehali, se vrše od 9. septembra t. l. dalje, vsak drugi in četrti torek v mesecu. Na iste je dovoljeno pragnati vsakovrstno rogato žival in konje. Z ozirom na § 8. zak. o živ. kugah z dne 6. avgusta 1909. drž. zak. 177 in k temu izdane izvršilne naredbe, opozarjam, da je za vsako rogato žival, kakor tudi konja, doprinesti posamezen živinski potni list, za mladiče z materami je dovoljen en potni list, za svinje, ovce in koze je dovoljen en potni list za več živali, ako je potnica pisana na ime enega posestnika in isto vrsto živali.